Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 26. januára 2017 *

„Odvolanie — Kartely — Belgický, nemecký, francúzsky, taliansky, holandský a rakúsky trh s kúpeľňovými doplnkami a príslušenstvom — Koordinácia predajných cien a výmena citlivých obchodných informácií — Nariadenie (ES) č. 1/2003 — článok 23 ods. 2 — Horná hranica 10 % obratu — Usmernenia k metóde stanovenia výšky pokút z roku 2006 — Zásada zákazu retroaktivity — Výkon neobmedzenej súdnej právomoci — Neprimeraná dĺžka konania“

Vo veci C-604/13 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 25. novembra 2013,

Aloys F. Dornbracht GmbH & Co. KG, so sídlom v Iserlohne (Nemecko), v zastúpení: H. Janssen a T. Kapp, Rechtsanwälte,

odvolateľka,

ďalší účastníci konania:

Európska komisia, v zastúpení: F. Castillo de la Torre a L. Malferrari, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci A. Böhlke, Rechtsanwalt, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

Rada Európskej únie,

vedľajší účastník konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: podpredseda Súdneho dvora A. Tizzano, vykonávajúci funkciu predsedu prvej komory, sudcovia M. Berger, E. Levits, S. Rodin (spravodajca) a F. Biltgen,

generálny advokát: M. Wathelet,

tajomník: K. Malacek, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 10. septembra 2015,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

* Jazyk konania: nemčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojím odvolaním spoločnosť Aloys F. Dornbracht GmbH & Co. KG navrhuje zrušenie rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie zo 16. septembra 2013, Dornbracht/Komisia (T-386/10, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2013:450), ktorým Všeobecný súd zamietol jej návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie K(2010) 4185 v konečnom znení z 23. júna 2010 týkajúceho sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/39092 – Kúpeľňové doplnky a príslušenstvo) (ďalej len „sporné rozhodnutie“), v rozsahu, v akom sa jej týka, alebo subsidiárne zníženie výšky pokuty, ktorá jej bola uložená v tomto rozhodnutí.

Právny rámec

Nariadenie (ES) č. 1/2003

2 Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205) vo svojom článku 23 ods. 2 a 3 stanovuje:

„2. Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty, keď úmyselne alebo z nedbalosti:

a) porušujú článok [101] alebo článok [102 ZFEÚ]…

…

Pokuta uložená každému podniku alebo združeniu podnikov [, ktoré sa podieľalo na porušení, – *neoficiálny preklad*] nepresiahne 10 % jeho celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku.

…

3. Pri stanovení čiastky pokuty sa zohľadní závažnosť a doba trvania porušovania.“

Usmernenia z roku 2006

3 Usmernenia k metóde stanovenia pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 (Ú. v. EÚ C 210, 2006, s. 2, ďalej len „usmernenia z roku 2006“) vo svojom bode 2 uvádzajú, že pokiaľ ide o stanovenie pokút, „Komisia musí zohľadniť trvanie a závažnosť porušenia“, a že „uložená pokuta nesmie presiahnuť limity uvedené v článku 23 ods. 2 v druhom a treťom pododseku [nariadenia č. 1/2003]“.

4 Body 19, 21, 23 a 37 usmernení z roku 2006 uvádzajú:

„19. Základná výška pokuty bude súvisieť s určitou časťou hodnoty predaja stanovenou v závislosti od stupňa závažnosti porušenia a vynásobenou počtom rokov, v ktorých porušenie trvalo.

…

21. Vo väčšine prípadov sa zohľadňovaná časť hodnoty predaja stanoví na úrovni, ktorá môže dosiahnuť až 30 %.

…

23. Medzi najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže patria svojou povahou horizontálne dohody… o stanovení cien,… ktoré sú zväčša tajné. Tieto by mali byť na základe politiky hospodárskej súťaže prísne sankcionované. Časť zohľadňovaných predajov [Zohľadňovaná časť predaja – *neoficiálny preklad*] u takýchto porušení sa teda obvykle bude nachádzať v hornej časti stupnice.

…

37. I keď tieto usmernenia vysvetľujú všeobecnú metodiku stanovovania výšky pokút, konkrétne okolnosti danej veci alebo nevyhnutnosť dosiahnuť odstrašujúci účinok v konkrétnej veci, môžu byť dôvodom na to, aby sa Komisia odchýlila od tejto metodiky alebo od limitov stanovených v bode 21.“

Okolnosti predchádzajúce sporu a napadnuté rozhodnutie

5 Okolnosti predchádzajúce sporu boli opísané v bodoch 1 až 29 napadnutého rozsudku a možno ich zhrnúť takto.

6 Odvolateľka je spoločnosťou založenou podľa nemeckého práva, ktorá okrem iného vyrába vodovodné batérie.

7 Dňa 15. júla 2004 spoločnosť Masco Corp. a jej dcérske spoločnosti, vrátane Hansgrohe AG, ktorá vyrába vodovodné batérie, a Hüppe GmbH, ktorá vyrába sprchové kúty, informovali Komisiu o existencii kartelu v odvetví kúpeľňových doplnkov a príslušenstva a požiadali o oslobodenie od pokút podľa oznámenia Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v prípadoch kartelov (Ú. v. ES C 45, 2002, s. 3; Mim. vyd. 08/002, s. 155) alebo, v prípade zamietnutia, o zníženie výšky pokút, ktoré im môžu byť uložené.

8 Komisia vykonala 9. a 10. novembra 2004 neohlásené kontroly v priestoroch viacerých spoločností a vnútroštátnych profesijných združení vykonávajúcich činnosť v odvetví kúpeľňových doplnkov a príslušenstva. Komisia po tom, čo v období od 15. novembra 2005 a 16. mája 2006 zaslala žiadosti o informácie uvedeným spoločnostiam a združeniam vrátane odvolateľky, prijala 26. marca 2007 oznámenie o výhradách. Toto oznámenie bolo oznámené *inter alia* odvolateľke.

9 Po vypočutí, ktoré sa uskutočnilo od 12. do 14. novembra 2007, po zaslaní listu z 9. júla 2009, v ktorom sa uvádzajú skutkové okolnosti, po zaslaní žiadosti o doplňujúce informácie *inter alia* odvolateľke, Komisia 23. júna 2010 prijala sporné rozhodnutie. Týmto rozhodnutím konštatovala existenciu porušenia článku 101 ods. 1 ZFEÚ a článku 53 Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 (Ú. v. ES L 1, 1994, s. 3; Mim. vyd. 11/052, s. 3) v odvetví kúpeľňových doplnkov a príslušenstva. Toto porušenie, na ktorom sa podieľalo 17 podnikov, prebiehalo počas rôznych časových úsekov v období od 16. októbra 1992 do 9. novembra 2004 v podobe súboru protisúťažných dohôd a zosúladených postupov na belgickom, nemeckom, francúzskom, talianskom, holandskom a rakúskom území. Výrobky dotknuté kartelom sú kúpeľňové doplnky a príslušenstvo patriace do jednej z týchto troch podskupín výrobkov: vodovodné batérie, sprchové kúty a príslušenstvo, ako aj keramika.

10 Pokiaľ ide konkrétne o odvolateľku, ktorá vyrába predmety patriace do prvej z týchto troch podskupín výrobkov, dospela Komisia v článku 1 ods. 2 sporného rozhodnutia k záveru, že porušenie pozostávalo z účasti na pokračujúcej dohode alebo zosúladených postupoch v odvetví kúpeľňových doplnkov a príslušenstva na nemeckom a rakúskom území v období od 6. marca 1998 do 9. novembra 2004.

11 Z tohto dôvodu Komisia uložila v článku 2 ods. 6 sporného rozhodnutia odvolateľke pokutu vo výške 12 517 671 eur.

12 Na účely stanovenia tejto pokuty vychádzala Komisia z usmernení z roku 2006, konkrétne z ich bodov 20 až 24.

Konanie pred Všeobecným súdom a napadnutý rozsudok

13 Návrhom doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 8. septembra 2010 Aloys F. Dornbracht podala na Všeobecný súd žalobu, ktorou sa domáhala zrušenia sporného rozhodnutia, pričom uviedla osem žalobných dôvodov.

14 Prvý žalobný dôvod bol založený na nesprávnom posúdení, ktorého sa dopustila Komisia vzhľadom na článok 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 pri konštatovaní vytýkaného porušenia a stanovení výšky pokuty, ktorá bola odvolateľke uložená, druhý žalobný dôvod bol založený na porušení článku 23 ods. 3 tohto nariadenia vyplývajúcom z nesprávneho uplatnenia hornej hranice 10 % stanovenej v článku 23 ods. 2 uvedeného nariadenia, tretí žalobný dôvod bol založený na porušení zásady rovnosti zaobchádzania tým, že sa nezohľadnila individuálna povaha účasti odvolateľky na konštatovanom porušení, štvrtý žalobný dôvod bol založený na porušení zásady rovnosti zaobchádzania tým, že sa nezohľadnili iné rozhodnutia, ktoré Komisia prijala v minulosti, piaty žalobný dôvod bol založený na porušení zásady proporcionality tým, že sa nezohľadnila obmedzená ekonomická výkonnosť odvolateľky, šiesty žalobný dôvod bol založený na porušení zásady zákazu retroaktivity vyplývajúcej z uplatnenia usmernení z roku 2006, siedmy žalobný dôvod bol založený na tom, že článok 23 ods. 3 toho istého nariadenia porušuje zásadu zákonnosti trestných činov a trestov a ôsmy žalobný dôvod bol založený na nezákonnosti usmernení z roku 2006 v rozsahu, v akom priznávajú Komisii príliš širokú mieru voľnej úvahy.

15 Všeobecný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol v celom jej rozsahu.

Návrhy účastníkov konania pred Súdnym dvorom

16 Odvolateľka navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnutý rozsudok,

— zrušil sporné rozhodnutie v rozsahu, v akom sa jej týka,

— subsidiárne primerane znížil výšku pokuty uloženej odvolateľke v spornom rozhodnutí a

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

17 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolanie a

— zaviazal odvolateľku na náhradu trov konania.

O odvolaní

18 Na podporu svojho odvolania uvádza odvolateľka šesť odvolacích dôvodov. Prvý odvolací dôvod je založený tak na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003, ako aj zásad zákonnosti trestných činov a trestov, rovnosti zaobchádzania a proporcionality, ktoré vyplývajú z nesprávneho uplatnenia hornej hranice stanovenej v článku 23 ods. 2 tohto nariadenia. Svojím druhým odvolacím dôvodom odvolateľka kritizuje napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom Všeobecný súd nesprávne zamietol námietku nezákonnosti usmernení z roku 2006. Tretí odvolací dôvod je založený na tom, že Všeobecný sud nepotrestal Komisiu za porušenie bodu 37 usmernení z roku 2006. Svojím štvrtým odvolacím dôvodom odvolateľka namieta porušenie zásady zákazu retroaktivity vyplývajúcej z uplatnenia usmernení z roku 2006 na prejednávaný prípad. Piaty odvolací dôvod je založený na nesprávnom právnom posúdení pri stanovení výšky pokuty, ktorá jej bola uložená. Napokon je šiesty odvolací dôvod založený na porušení zásady primeranosti dĺžky konania.

O prvom odvolacom dôvode založenom na nesprávnom uplatnení hornej hranice 10 % stanovenej v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003

Argumentácia účastníkov konania

19 Svojím prvým odvolacím dôvodom, ktorý smeruje proti bodom 213 až 227 napadnutého rozsudku, odvolateľka Všeobecnému súdu vytýka porušenie článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003, ako aj zásad zákonnosti trestných činov a trestov, rovnosti zaobchádzania a proporcionality tým, že sa domnieval, že horná hranica 10 % stanovená v článku 23 ods. 2 tohto nariadenia stanovuje hornú hranicu, ktorá sa aplikuje iba na konečnú výšku pokuty, čím popiera nezákonné stanovenie výšky pokuty uloženej Komisiou v prejednávanom prípade a oberá sa tak o možnosť, aby ju znížil. Taký výklad by totiž viedol k tomu, že pokuta vo výške zodpovedajúcej 10 % celkového obratu dotknutého podniku sa uloží takmer vo všetkých prípadoch, a to bez ohľadu na závažnosť a dĺžku trvania dotknutého porušenia.

20 S odkazom najmä na rozhodnutie Kartellsenat na Bundesgerichtshof (kartelový senát Spolkového súdneho dvora, Nemecko) odvolateľka tvrdí, že horná hranica 10 % stanovená v článku 23 ods. 2 uvedeného nariadenia nestanovuje takú hornú hranicu, ale stanovuje hornú úroveň na stupnici uložených pokút, ktorá sa má uplatniť iba na najzávažnejšie porušenia. Taký prístup by umožnil primerane zohľadniť závažnosť a dĺžku trvania porušenia tak, ako je stanovené v článku 23 ods. 3 toho istého nariadenia.

21 Podľa Komisie treba prvý odvolací dôvod zamietnuť ako neprípustný alebo v každom prípade ako nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

22 V rozsahu, v akom odvolateľka jednak svojím prvým odvolacím dôvodom Všeobecnému súdu v podstate vytýka, že nesprávne vyložil článok 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 tým, že rozhodol, že tento článok stanovuje hornú hranicu, treba konštatovať, že Všeobecný súd bez prijatia tejto úvahy správne v bode 216 napadnutého rozsudku uviedol, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že iba konečná suma uloženej pokuty musí rešpektovať maximálnu hranicu 10 % obratu stanovenú týmto ustanovením a že toto ustanovenie nezakazuje Komisii dospieť počas rozličných etáp stanovenia výšky pokuty k predbežnej sume, ktorá je vyššia ako táto hranica, ak napokon konečná výška uloženej pokuty neprekročí uvedenú hranicu (pozri najmä rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, body 277 a 278; z 29. júna 2006, SGL Carbon/Komisia, C-308/04 P, EU:C:2006:433, bod 82, ako aj z 12. júla 2012, Cetarsa/Komisia, C-181/11 P, EU:C:2012:455, neuverejnený, EU:C:2012:455, bod 80).

23 Na druhej strane, pokiaľ ide o výhrady, že Všeobecný súd porušil článok 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 a tým aj zásady zákonnosti trestných činov a trestov, rovnosti zaobchádzania a proporcionality z dôvodu, že primerane nezohľadnil závažnosť a dĺžku trvania porušení, treba pripomenúť, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že skutočnosť, že z dôvodu uplatnenia hornej hranice 10 % obratu stanovenej v článku 23 ods. 2 druhom pododseku tohto nariadenia sa niektoré faktory, ako je závažnosť a dĺžka trvania porušenia, neodrazia účinným spôsobom na výške uloženej pokuty, je len dôsledkom uplatnenia tejto hornej hranice na konečnú sumu uloženej pokuty (pozri najmä rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 279, ako aj z 12. júla 2012, Cetarsa/Komisia, C-181/11 P, neuverejnený, EU:C:2012:455, bod 81).

24 Účelom uvedenej hornej hranice je totiž zabrániť uloženiu takých pokút, pri ktorých je zrejmé, že podniky, vzhľadom na ich veľkosť determinovanú ich celkovým obratom, hoci len približným a neúplným spôsobom, ich nebudú schopné uhradiť (rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 280, ako aj z 12. júla 2012, Cetarsa/Komisia, C-181/11 P, neuverejnený, EU:C:2012:455, bod 82).

25 Ide teda o hranicu jednotne uplatňovanú na všetky podniky a premenlivú v závislosti od veľkosti každého z nich, ktorá smeruje k vylúčeniu pokuty nadmernej a neprimeranej výšky. Táto horná hranica má teda odlišný a autonómny cieľ v porovnaní s kritériami závažnosti a dĺžky trvania porušenia (rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, body 281 až 282, ako aj z 12. júla 2012, Cetarsa/Komisia, C-181/11 P, neuverejnený, EU:C:2012:455, bod 83).

26 Z toho vyplýva, že tvrdenia založené na nedostatočnom zohľadnení závažnosti a dĺžky trvania porušení z dôvodu uplatnenia maximálnej hranice stanovenej v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 treba zamietnuť.

27 Za týchto podmienok musí byť prvý odvolací dôvod zamietnutý ako nedôvodný.

O druhom odvolacom dôvode založenom na námietke nezákonnosti usmernení z roku 2006

Argumentácia účastníkov konania

28 Svojím druhým odvolacím dôvodom odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd porušil článok 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 tým, že zamietol námietku nezákonnosti usmernení z roku 2006 založenú na tom, že tieto nezohľadňujú kritériá dĺžky trvania a závažnosti porušenia, ktorého sa dopustili podniky vyrábajúce „jediný výrobok“.

29 V tejto súvislosti odvolateľka s odkazom na tvrdenia uvedené v žalobe na prvom stupni tvrdí, že usmernenia z roku 2006 sú nezákonné z dôvodov, že porušujú zásady zákonnosti a právnej istoty a že v každom prípade neobsahujú žiadne osobitné ustanovenie pre podniky vyrábajúce „jediný výrobok“.

30 Odvolateľka uvádza, že na rozdiel od usmernení k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 [UO] (Ú. v. ES C 9, 1998, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 171, ďalej len „usmernenia z roku 1998“) vedú usmernenia z roku 2006 vo všeobecnosti k tomu, že horná hranica 10 % je prekročená, najmä v prípade nediverzifikovaných podnikov vyrábajúcich „jediný výrobok“. Uplatnenie metódy stanovenia pokút opísanej v usmerneniach z roku 2006 vedie k tomu, že kritériá dĺžky trvania a závažnosti porušení, ktorých sa dopustili tieto podniky, na ktoré odkazuje článok 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003, tak nie sú primerane zohľadnené. Takmer systematické ukladanie sankcií vo výške 10 % obratu tak tiež porušuje zásadu rovnosti zaobchádzania.

31 Podľa Komisie treba druhý odvolací dôvod zamietnuť ako neprípustný alebo v každom prípade ako nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

32 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora z článku 256 ZFEÚ a z článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, ako aj z článku 168 ods. 1 písm. d) a z článku 169 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora vyplýva, že v odvolaní musia byť presne uvedené napádané časti rozsudku alebo uznesenia, ktorého zrušenie sa navrhuje, ako aj právne tvrdenia, ktoré osobitným spôsobom podporujú tento návrh. Túto požiadavku odôvodnenia vyplývajúcu z týchto ustanovení nespĺňa odvolanie, ktoré bez toho, aby obsahovalo argumentáciu osobitne smerujúcu k označeniu právnych vád, ktorými je poznačený napadnutý rozsudok, sa obmedzuje na doslovné reprodukovanie žalobných dôvodov a tvrdení už raz uvedených pred Všeobecným súdom, vrátane tých, ktoré vychádzali zo skutočností týmto súdom výslovne odmietnutých. Takéto odvolanie totiž v skutočnosti predstavuje návrh na opätovné posúdenie žaloby podanej na Všeobecný súd, čo nepatrí do právomoci Súdneho dvora (pozri najmä rozsudky z 30. júna 2005, Eurocermex/ÚHVT, C-286/04 P, EU:C:2005:422, body 49 a 50, ako aj z 12. septembra 2006, Reynolds Tobacco a i./Komisia, C-131/03 P, EU:C:2006:541, body 49 a 50).

33 Treba však konštatovať, že druhý odvolací dôvod uplatňovaný odvolateľkou, ktorým Všeobecnému súdu vytýka, že zamietol námietku nezákonnosti usmernení z roku 2006, iba opakuje tvrdenia už uvedené na prvom stupni.

34 Tento odvolací dôvod tak musí byť odmietnutý ako neprípustný.

O treťom odvolacom dôvode založenom na tom, že Komisia tým, že stanovila jednorazové platby, nezohľadnila individuálnu účasť odvolateľky v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania

35 Tretím odvolacím dôvodom uvedeným na podporu svojho odvolania odvolateľka Všeobecnému súdu v podstate vytýka, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri preskúmaní výkonu voľnej úvahy Komisie pri stanovení pokút, ako je opísaná v bode 37 usmernení z roku 2006.

36 Treba však konštatovať, že odvolateľka týmto odvolacím dôvodom neoznačuje body napadnutého rozsudku, ktoré sú takou vadou postihnuté.

37 Tento odvolací dôvod musí byť preto na základe judikatúry uvedenej v bode 32 tohto rozsudku tiež zamietnutý ako neprípustný.

O štvrtom odvolacom dôvode založenom na porušení zásady zákazu retroaktivity

Argumentácia účastníkov konania

38 Svojím štvrtým odvolacím dôvodom odvolateľka Všeobecnému súdu vytýka, že najmä v bodoch 87 a 90 napadnutého rozsudku porušil zásadu zákazu retroaktivity tým, že rozhodol, že stanovenie pokuty Komisiou na základe usmernení z roku 2006 bolo zákonné, hoci vytýkané porušenie bolo spáchané za účinnosti usmernení z roku 1998.

39 V tejto súvislosti odvolateľka zdôrazňuje, že je pravda, že Súdny dvor v rozsudku z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 231), rozhodol, že Komisia mohla bez toho, aby konala v rozpore so zásadou zákazu retroaktivity, stanoviť výšku pokuty na základe usmernení z roku 1998, hoci tieto boli prijaté

po spáchaní dotknutého porušenia v tejto veci, keďže uvedené usmernenia a nová metóda výpočtu, ktorú obsahovali, boli primerane predvídateľné v čase spáchania porušenia. Podľa odvolateľky v prípade, v ktorom bol vydaný tento rozsudok, však v čase spáchania porušenia neexistovali žiadne usmernenia, a preto otázka, ktorá vznikla, bola, či sa pokuta má alebo nemá stanoviť na základe nových usmernení, ktoré Komisia prijala prvýkrát v roku 1998. Na rozdiel od rozhodnutia Všeobecného súdu v napadnutom rozsudku však treba túto situáciu odlišovať od situácie, v ktorej boli usmernenia uplatniteľné v čase spáchania porušenia, ktoré však boli po tomto spáchaní nahradené alebo zmenené novými usmerneniami. V situácii uvedenej ako poslednej vzniká otázka, ktoré usmernenia, či staré alebo nové, treba uplatniť na účely stanovenia výšky pokuty. Ak Všeobecný súd v tejto druhej situácii uplatní záver prijatý v rozsudku z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408), bude to v rozpore so zásadami rovnosti zaobchádzania a ochrany legitímnej dôvery.

40 V každom prípade, ak by mohli byť usmernenia kedykoľvek zmenené s retroaktívnym účinkom, ako sa domnieval Všeobecný súd, nemohli by plniť funkciu zabezpečenia právnej istoty podnikov, ktorá im podľa judikatúry Súdneho dvora bola zverená.

41 Komisia navrhuje zamietnuť štvrtý odvolací dôvod. Konkrétne tvrdí, že účinné uplatňovanie pravidiel Únie v oblasti hospodárskej súťaže vyžaduje, aby táto inštitúcia mohla kedykoľvek upraviť výšku pokút pre potreby tejto politiky.

Posúdenie Súdnym dvorom

42 Treba uviesť, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že uplatnenie nových usmernení pre stanovenie pokút uložených za porušenia v oblasti hospodárskej súťaže, akými sú usmernenia z roku 2006, a najmä novej metódy stanovenia výšky pokuty, ktorú tieto usmernenia obsahujú, aj na porušenia spáchané pred prijatím alebo pred zmenou uvedených usmernení, neporušuje zásadu zákazu rektroaktivity, keďže tieto nové usmernenia a táto metóda boli primerane predvídateľné v čase, keď boli dotknuté porušenia spáchané (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, body 217, 218, a 227 až 232; z 18. mája 2006, Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia, C-397/03 P, EU:C:2006:328, bod 25; z 18. júla 2013, Schindler Holding a i./Komisia, C-501/11 P, EU:C:2013:522, bod 75, ako aj zo 14. septembra 2016, Ori Martin a SLM/Komisia, C-490/15 P a C-505/15 P, neuverejnený, EU:C:2016:678, body 82 až 94).

43 Všeobecný súd sa tak nedopustil žiadneho nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 90 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia neporušila zásadu zákazu retroaktivity tým, že uplatnila usmernenia z roku 2006 pri stanovení pokuty, ktorou sankcionuje porušenie spáchané odvolateľkou pred ich prijatím.

44 Z toho vyplýva, že štvrtý odvolací dôvod musí byť zamietnutý ako nedôvodný.

O piatom odvolacom dôvode týkajúcom sa nesprávnych právnych posúdení pri stanovení výšky pokuty

Argumentácia účastníkov konania

45 Odvolateľka v rámci svojho piateho odvolacieho dôvodu, ktorý obsahuje tri časti, tvrdí, že Všeobecný súd sa pri stanovení výšky pokuty, ktorá jej bola uložená, dopustil nesprávnych právnych posúdení.

46 Prvou časťou tohto odvolacieho dôvodu odvolateľka po prvé tvrdí, že po tom, ako sa v bodoch 165 až 168 napadnutého rozsudku rozhodlo, že Komisia mala v štádiu stanovenia výšky pokuty uloženej odvolateľke zohľadniť skutočnosť, že geografický rozsah porušenia zahŕňa územia dvoch členských štátov, a nie šiestich členských štátov, nemal Všeobecný súd v bodoch 249 a 250 napadnutého rozsudku uplatniť tie isté koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“, ako boli stanovené Komisiou v spornom rozhodnutí a ako boli tie, ktoré sa uplatnili na iných členov prejednávaného kartelu, ktorí sa podieľali na porušení v troch až šiestich členských štátoch. Všeobecný súd tak napokon neindividualizoval tresty uložené dotknutým podnikom.

47 Všeobecný súd sa po druhé v bode 249 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho posúdenia tým, že zohľadnil dĺžku trvania porušenia v rámci posúdenia jeho závažnosti, hoci mal závažnosť a dĺžku trvania porušenia zohľadniť osobitne. Všeobecný súd tak pripísal neprimeraný význam kritériu dĺžky trvania porušenia.

48 Po tretie sa skutočnosti, ktoré Všeobecný súd zohľadnil na účely určenia výšky uloženej pokuty, nenachádzali v napadnutom rozsudku, čím zabránili akémukoľvek preskúmaniu tejto sumy, a napadnutý rozsudok je tak nedostatočne odôvodnený.

49 Druhou časťou piateho odvolacieho dôvodu odvolateľka Všeobecnému súdu vytýka, že neidentifikoval viaceré nesprávne posúdenia, ktorých sa dopustila Komisia, a nezohľadnil niektoré skutočnosti pri stanovení výšky pokuty, vrátane skutočnosti, že výrobky odvolateľky, ktoré boli predmetom porušenia, patria iba do jednej z troch dotknutých skupín výrobkov, ktorých sa týkajú dotknuté dohody. Všeobecný súd tak mal v bodoch 168 až 179 napadnutého rozsudku zohľadniť skutočnosť, že intenzita porušenia je nižšia, ak sa na ňom podieľa podnik v súvislosti s výrobkami patriacimi iba do jednej z troch dotknutých skupín. Navyše zistenie v bode 114 napadnutého rozsudku, podľa ktorého odvolateľka oneskorene spochybnila svoju vedomosť o skutočnosti, že porušenie sa týkalo troch skupín výrobkov, je nepresné.

50 Treťou časťou uvedeného odvolacieho dôvodu, ktorá sa týka bodov 192 až 200 napadnutého rozsudku, odvolateľka Všeobecnému súdu vytýka, že v rozpore s tým, čo vyžadujú usmernenia z roku 1998, nezohľadnil, že pri porušení hrala iba následnícku úlohu.

51 Komisia spochybňuje dôvodnosť piateho odvolacieho dôvodu.

Posúdenie Súdnym dvorom

52 Najprv treba pripomenúť, že systém súdneho preskúmania rozhodnutí Komisie týkajúcich sa postupov podľa článkov 101 a 102 ZFEÚ pozostáva z preskúmavania zákonnosti aktov inštitúcií stanoveného v článku 263 ZFEÚ, ktorý môže byť doplnený na základe článku 261 ZFEÚ a na základe žiadosti odvolateliek výkonom neobmedzenej súdnej právomoci Všeobecného súdu, pokiaľ ide o sankcie uložené v tejto oblasti Komisiou (pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. júla 2014, Telefónica a Telefónica de España/Komisia, C-295/12, EU:C:2014:2062, bod 42, ako aj z 21. januára 2016, Galp Energía España a i./Komisia, C-603/13, EU:C:2016:38, bod 71).

53 Rozsah tejto neobmedzenej súdnej právomoci Všeobecného súdu je prísne obmedzený, na rozdiel od preskúmania zákonnosti stanovenej v článku 263 ZFEÚ, na určenie výšky pokuty. Týka sa len jeho posúdenia pokuty uloženej Komisiou, a nie akejkoľvek úpravy skutočností zakladajúcich protiprávne konanie, ktoré Komisia v súlade s právom konštatovala v rozhodnutí, ktoré bolo Všeobecnému súdu predložené (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. januára 2016, Galp Energía España a i./Komisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, body 76 a 77).

54 Piaty odvolací dôvod v rozsahu, v akom súvisí s právnymi pochybeniami, ktorých sa dopustil Všeobecný súd pri stanovení výšky pokuty uloženej odvolateľke, sa preto týka výkonu, konkrétne v bodoch 244 až 251 napadnutého rozsudku, neobmedzenej súdnej právomoci Všeobecného súdu pri stanovení tejto pokuty.

– O druhej a tretej časti piateho odvolacieho dôvodu

55 Pokiaľ ide o druhú a tretiu časť piateho odvolacieho dôvodu, ktoré treba preskúmať ako prvé a ktorými odvolateľka Všeobecnému súdu vytýka, že na účely stanovenia výšky pokuty nezohľadnil okolnosti, podľa ktorých sa na porušení podieľala len v súvislosti s výrobkami patriacimi iba do jednej z troch dotknutých skupín výrobkov a zohrala len následnícku úlohu pri jeho uskutočnení, treba uviesť, že v rámci preskúmania zákonnosti sporného rozhodnutia, konkrétne v bodoch 114, 169 až 173 a 192 až 200 napadnutého rozsudku, Všeobecný súd zamietol tvrdenia odvolateľky založené na týchto okolnostiach.

56 Z toho vyplýva, že Všeobecnému súdu nemožno vytýkať, že neposúdil uvedené okolnosti, keď v rámci výkonu svojej neobmedzenej súdnej právomoci stanovil výšku pokuty, ktorá sa má uložiť.

57 V každom prípade piatemu odvolaciemu dôvodu, pokiaľ ide o jeho druhú a tretiu časť, nemožno vyhovieť v rozsahu, v akom sa týka zistení, ku ktorým dospel Všeobecný súd v rámci jeho preskúmania zákonnosti sporného rozhodnutia a ktoré viedli k zamietnutiu tvrdenia odvolateľky v súvislosti s rovnakými okolnosťami.

58 Pokiaľ totiž po prvé ide o tvrdenie uvedené v rámci druhej časti tohto odvolacieho dôvodu, založeného na nesprávnom posúdení, ktorého sa dopustil Všeobecný súd, pokiaľ ide o skupiny výrobkov, ktorých sa týka porušenie vytýkané odvolateľke, treba poznamenať, ako to uviedol Všeobecný súd v bode 51 napadnutého rozsudku, že v súlade s článkom 44 ods. 1 písm. c) Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu v znení účinnom k dátumu prijatia napadnutého rozsudku predstavujú uvedenie predmetu konania a zhrnutie dôvodov dva základné údaje, ktoré musí žaloba obsahovať, a že na základe článku 48 ods. 2 uvedeného rokovacieho poriadku je uvádzanie nových žalobných dôvodov prípustné počas konania len vtedy, ak sú tieto dôvody založené na nových právnych a skutkových okolnostiach, ktoré vyšli najavo v priebehu konania (pozri v tomto zmysle rozsudky z 12. novembra 2009, Carbon/Komisia, C-564/08 P, neuverejnený, EU:C:2009:703, bod 21, a z 3. apríla 2014, Francúzsko/Komisia, C-559/12 P, EU:C:2014:217, bod 38). Ako však konštatoval Všeobecný súd, odvolateľka spochybnila svoju vedomosť o skutočnosti, že sa porušenie týkalo troch podskupín výrobkov až vo svojej replike pred Všeobecným súdom, a toto tvrdenie nepredstavuje rozšírenie výhrady formulovanej v žalobe na prvom stupni. Všeobecný súd ho preto oprávnene v bodoch 53, 54, 114 a 171 napadnutého rozsudku zamietol ako oneskorené.

59 Za týchto podmienok nemôže odvolateľka predložiť také tvrdenie v štádiu odvolania pred Súdnym dvorom.

60 V rozsahu, v akom odvolateľka druhou časťou svojho piateho odvolacieho dôvodu tvrdí, že Všeobecný súd mal vziať do úvahy skutočnosť, že jej činnosť bola obmedzená na jednu z troch podskupín výrobkov, stačí konštatovať, že Všeobecný súd to skutočne zohľadnil. Všeobecný súd tak v bode 154 napadnutého rozsudku uviedol, že Komisia túto okolnosť zohľadnila pri určení výšky hodnoty predaja, na základe ktorej bola stanovená pokuta.

61 Druhá časť piateho odvolacieho dôvodu je preto čiastočne neprípustná a čiastočne nedôvodná.

62 Po druhé, pokiaľ ide o výhradu vznesenú v rámci tretej časti tohto odvolacieho dôvodu, podľa ktorej Všeobecný súd pri stanovení uloženej pokuty nevyvodil dôsledky z výlučne následníckej úlohy, ktorú hrala odvolateľka, treba konštatovať, že táto výhrada vychádza z predpokladu, že v prejednávanom

prípade sa mali uplatniť usmernenia z roku 1998, a nie usmernenia z roku 2006. Z dôvodu, že Komisia v prejednávanom prípade uplatnila usmernenia z roku 2006, z ktorých sa Všeobecný súd v bode 246 napadnutého rozsudku rozhodol vychádzať, a z dôvodu, že tieto usmernenia nestanovovali, že sa má zohľadniť výlučne pasívna alebo následnícka úloha pri dopustení sa sankcionovaného porušenia, treba uvedenú výhradu zamietnuť.

63 Všeobecný súd tak v bode 194 napadnutého rozsudku oprávnene rozhodol, že výlučne pasívna alebo následnícka úloha podniku už nepredstavovala poľahčujúcu okolnosť podľa uvedených usmernení a v bode 197 tohto rozsudku konštatoval, že vzhľadom na bod 29 tretiu zarážku tých istých usmernení by odvolateľka na účely uplatnenia poľahčujúcich okolností mala dokázať, že sa vyhýbala uplatňovaniu dohôd predstavujúcich porušenie, čo však nespravila.

64 Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že tretia časť piateho odvolacieho dôvodu nie je dôvodná.

– *O prvej časti piateho odvolacieho dôvodu*

65 Pokiaľ ide v prvom rade o tvrdenia odvolateľky založené na nesprávnych posúdeniach, ktorých sa dopustil Všeobecný súd, týkajúcich sa najmä geografického rozsahu porušenia, keď pri výkone svojej neobmedzenej súdnej právomoci stanovoval výšku pokuty, treba najprv pripomenúť, že iba Všeobecný súd má právomoc preskúmať spôsob, akým Komisia v každom konkrétnom prípade posúdila závažnosť protiprávnych konaní. Cieľom posúdenia Súdneho dvora je v rámci odvolania na jednej strane preskúmať, akým spôsobom vzal Všeobecný súd do úvahy, z právneho hľadiska správne, všetky faktory podstatné pre posúdenie závažnosti konania vzhľadom na článok 101 ZFEÚ a článok 23 nariadenia č. 1/2003, a na strane druhej overiť, či Všeobecný súd odpovedal, z právneho hľadiska dostatočne, na všetky tvrdenia uvedené na podporu návrhu na zrušenie pokuty alebo na zníženie jej výšky (pozri najmä rozsudky zo 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisia, C-185/95 P, EU:C:1998:608, bod 128; z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 244, ako aj z 5. decembra 2013, Solvay Solexis/Komisia, C-449/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:802, bod 74).

66 Na druhej strane treba pripomenúť, že pri rozhodovaní o právnych otázkach v rámci odvolania neprináleží Súdnemu dvoru nahrádzať z dôvodov spravodlivosti svojím posúdením posúdenie Všeobecného súdu, ktorý v rámci výkonu svojej neobmedzenej súdnej právomoci rozhoduje o výške pokút uložených podnikom za porušenie práva Únie týmito podnikmi (pozri rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 245, ako aj z 11. júla 2013, Gosselin Group/Komisia, C-429/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:463, bod 87).

67 Navyše treba tiež pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora je pri stanovení výšky pokút vhodné zobrať do úvahy dĺžku trvania porušenia a všetky faktory, na ktoré treba prihliadať pri posúdení jeho závažnosti (rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 240, ako aj z 11. júla 2013, Team Relocations a i./Komisia, C-444/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:464, bod 98).

68 Medzi faktory, na ktoré treba prihliadať pri posúdení závažnosti porušení, patrí konanie každého podniku, úloha každého z nich pri vytvorení kartelu, zisk, ktorý mohli z neho mať, ich veľkosť a hodnota dotknutých tovarov, ako aj riziko, ktoré porušenia tohto typu predstavujú pre ciele Európskej únie (rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 242, ako aj z 11. júla 2013, Team Relocations a i./Komisia, C-444/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:464, bod 100).

69 V prejednávanom prípade, pokiaľ ide o uplatnenie rovnakých koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ Všeobecným súdom, ako boli stanovené Komisiou v spornom rozhodnutí, vo výške 15 %, hoci Všeobecný súd rozhodol, že geografický rozsah porušenia zahŕňal dva a nie šesť členských štátov, treba uviesť, že po tom, ako v bodoch 156 až 168 napadnutého rozsudku konštatoval pochybenia, ktorých sa dopustila Komisia pri posúdení tohto geografického rozsahu, Všeobecný súd v rámci výkonu svojej neobmedzenej súdnej právomoci, ako vyplýva predovšetkým z bodov 242 a 244 až 251 tohto rozsudku, posúdil závery, ktoré treba vyvodiť z pochybení, ktorých sa dopustila Komisia, pokiaľ ide o určenie výšky uloženej pokuty.

70 Všeobecný súd najprv v bode 246 napadnutého rozsudku považoval v danom prípade za vhodné pre nové stanovenie výšky pokuty vychádzať z usmernení z roku 2006.

71 Všeobecný súd ďalej v bode 247 tohto rozsudku rozhodol, že nesprávne posúdenia, ktorých sa dopustila Komisia, ktoré spočívali v skutočnosti, že Komisia stanovila koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ na 15 %, vychádzajúc z geografického rozsahu porušenia zahŕňajúceho územie šiestich členských štátov, iba vyžadovali, aby nahradil svojím posúdením posúdenie Komisie, pokiaľ ide o stanovenie týchto koeficientov najmä vzhľadom na geografický rozsah porušenia, ktorý mal byť obmedzený na územie dvoch členských štátov. S prihliadnutím na body 57 až 64 tohto rozsudku bol Všeobecný súd naopak oprávnený na tento účel nezohľadniť tvrdenie odvolateľky, podľa ktorého sa porušenie týkalo len jednej z troch podskupín výrobkov a následníckej úlohy odvolateľky.

72 Na účely stanovenia výšky uloženej pokuty Všeobecný súd v bode 248 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia v článku 1 ods. 2 a v odôvodneniach 872 a 873 sporného rozhodnutia oprávnene rozhodla, že odvolateľka sa v období od 6. marca 1998 do 9. novembra 2004 zúčastnila na nemeckom a rakúskom území na jedinom a nepretržitom porušení pozostávajúcom z tajného kartelu, ktorého cieľom bola koordinácia budúceho zvyšovania cien troch dotknutých podskupín výrobkov.

73 Napokon v bode 249 napadnutého rozsudku Všeobecný súd s prihliadnutím nielen na samotnú povahu tohto porušenia, ale aj na jeho geografický rozsah zahŕňajúci územie dvoch členských štátov a na jeho dlhé trvanie, konštatoval, že toto porušenie patrilo medzi najzávažnejšie, a rozhodol, že s prihliadnutím na bod 23 usmernení z roku 2006 zodpovedala časť hodnoty predaja 15 % minimu za také porušenie.

74 Všeobecný súd preto v bode 250 napadnutého rozsudku rozhodol, že pri stanovení základnej sumy pokuty uloženej odvolateľke bolo vhodné stanoviť koeficient „závažnosti porušenia“ a koeficient „dodatočnej sumy“ na 15 %.

75 Z vyššie uvedeného vyplýva, že na rozdiel od tvrdenia odvolateľky Všeobecný súd zohľadnil skutočnosť, že geografický rozsah porušenia zahŕňa územia iba dvoch členských štátov, a nie šiestich. Všeobecný súd sa však domnieval, že napriek tomuto obmedzenejšiemu geografickému rozsahu bola sadzba 15 % s prihliadnutím najmä na povahu porušenia primeraná. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že s prihliadnutím na bod 23 usmernení z roku 2006, z ktorých sa Všeobecný súd rozhodol v danom prípade vychádzať, mohli byť koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 % odôvodnené vzhľadom na samotnú povahu dotknutého porušenia, keďže toto porušenie, ako uviedol Všeobecný súd, patrí medzi najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže v zmysle uvedeného bodu 23 usmernení z roku 2006 a že taká sadzba zodpovedá najnižšej sadzbe na stupnici trestov stanovených za také porušenia na základe týchto usmernení (v tejto súvislosti pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. júla 2013, Ziegler/Komisia, C-439/11 P, EU:C:2013:513, body 124 a 125, ako aj z 11. júla 2013, Team Relocations a i./Komisia, C-444/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:464, bod 125). Odvolateľka preto nesprávne Všeobecnému súdu vytýka, že nezohľadnil geografický rozsah porušenia pri určení koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ a stanovení týchto koeficientov na 15 %.

76 Tento záver nemožno spochybniť z dôvodu, že táto sadzba je rovnaká, ako je sadzba stanovená pre iné podniky, ktoré sa zúčastnili na porušení na väčšom geografickom rozsahu, ako je geografický rozsah konštatovaný v prípade odvolateľky, čo je podľa nej v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania.

77 V tejto súvislosti treba totiž pripomenúť, že táto zásada predstavuje základnú zásadu práva Únie zakotvenú v článkoch 20 a 21 Charty základných práv Európskej únie. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že táto zásada vyžaduje, aby sa v porovnateľných situáciách nepostupovalo rozdielne a v rozdielnych situáciách rovnako, ak takýto postup nie je objektívne odôvodnený (pozri najmä rozsudok z 12. novembra 2014, Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 51).

78 Povinnosť dodržania zásady proporcionality má predovšetkým Všeobecný súd nielen v rámci výkonu jeho preskúmania zákonnosti rozhodnutia Komisie ukladajúceho pokuty, ale aj v rámci výkonu jeho neobmedzenej súdnej právomoci. Výkon takej právomoci pri stanovení výšky uložených pokút totiž nemôže viesť k diskriminácii medzi podnikmi, ktoré sa zúčastnili na dohode alebo zosúladenom postupe v rozpore s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. decembra 2014, Komisia/Parker Hannifin Manufacturing a Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, bod 77).

79 Z judikatúry Súdneho dvora však vyplýva, že na základe tej istej zásady nemusí k zohľadneniu rozdielov medzi podnikmi, ktoré sa zúčastnili toho istého kartelu, predovšetkým pokiaľ ide o geografický rozsah ich príslušných účastí, nevyhnutne dôjsť pri stanovovaní koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“, ale môže sa tak stať v inom štádiu stanovenia pokuty, ako napríklad pri úprave základnej sumy podľa poľahčujúcich a priťažujúcich okolností na základe bodov 28 a 29 usmernení z roku 2006 (pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. júla 2013, Gosselin Group/Komisia, C-429/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:463, body 96 až 100, ako aj z 11. júla 2013, Team Relocations a i./Komisia, C-444/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:464, body 104 a 105).

80 Ako poznamenala Komisia, také rozdiely sa tiež môžu odrážať prostredníctvom hodnoty predaja, z ktorej sa vychádza pri stanovení základnej sumy pokuty, pričom táto hodnota pre každý zúčastnený podnik odzrkadľuje význam jeho účasti na dotknutom porušení v súlade s bodom 13 usmernení z roku 2006, ktorý umožňuje vziať ako východiskový bod na stanovenie pokút sumu, ktorá odráža hospodársku dôležitosť porušenia, a podiel podniku na tomto porušení (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. júla 2013, Team Relocations a i./Komisia, C-444/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:464, bod 76).

81 Preto keďže je nesporné, že základná suma pokuty uložená odvolateľke bola určená na základe hodnoty predaja uskutočneného odvolateľkou, mohol Všeobecný súd v bode 250 napadnutého rozsudku bez porušenia zásady rovnosti zaobchádzania stanoviť koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ na 15 % tejto hodnoty.

82 Pokiaľ ide v druhom rade o tvrdenie založené tom, že Všeobecný súd v bode 249 napadnutého rozsudku nesprávne posúdil závažnosť porušenia vzhľadom na trvanie účasti odvolateľky, treba ho s prihliadnutím na zistenia vykonané v bode 75 tohto rozsudku zamietnuť ako neúčinné.

83 V každom prípade nemožno zo skutočnosti, že Všeobecný súd v uvedenom bode uviedol medzi inými kritériami, ako je kritérium povahy dotknutého porušenia, aj jeho dlhé trvanie, vyvodiť, že tento súd tak pripísal tomuto kritériu uvedenému ako posledné neprimeraný význam.

84 Pokiaľ ide v treťom rade o výhradu založenú na nedostatku odôvodnenia, treba pripomenúť, že povinnosť odôvodniť rozsudky, ktorá prináleží Všeobecnému súdu podľa článku 36 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, ktorý platí pre Všeobecný súd v zmysle článku 53 prvého odseku rovnakého štatútu, a článku 81 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu, v znení účinnom ku dňu prijatia napadnutého rozsudku, ho zaväzuje, aby jasne a jednoznačne uviedol svoje úvahy umožňujúce dotknutým osobám pochopiť dôvody prijatia rozhodnutia a Súdnemu dvoru vykonať jeho súdne

preskúmanie (pozri najmä rozsudky z 26. septembra 2013, Alliance One International/Komisia, C-679/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:606, bod 98, ako aj z 28. januára 2016, Quimitécnica.com a de Mello/Komisia, C-415/14 P, neuverejnený, EU:C:2016:58, bod 56).

85 Ako už Súdny dvor rozhodol, Všeobecný súd je viazaný touto povinnosťou v rámci výkonu jeho neobmedzenej súdnej právomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. decembra 2014, Komisia/Parker Hannifin Manufacturing a Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, bod 77).

86 Podľa ustálenej judikatúry však táto povinnosť odôvodnenia Všeobecnému súdu neukladá, aby vypracoval odôvodnenie, ktoré by vyčerpávajúcim spôsobom rozoberalo jednotlivo všetky úvahy vyjadrené účastníkmi sporu. Odôvodnenie teda môže byť implicitné pod podmienkou, že umožní zúčastneným osobám oboznámiť sa s dôvodmi, pre ktoré Všeobecný súd neprijal ich tvrdenia, a poskytne Súdnemu dvoru dostatok podkladov, aby mohol vykonať preskúmanie (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 2. apríla 2009, Bouygues a Bouygues Télécom/Komisia, C-431/07, EU:C:2009:223, bod 42, ako aj z 22. mája 2014, Armando Álvarez/Komisia, C-36/12, EU:C:2014:349, bod 31).

87 V danom prípade treba podotknúť, že v rámci odpovede na tvrdenia odvolateľky, ktorými chcela dosiahnuť zníženie výšky uloženej pokuty, sa Všeobecný súd v bodoch 245 až 251 napadnutého rozsudku vyjadril jednak k dôsledkom, ktoré sa majú vyvodiť z nesprávnych posúdení Komisie, o výške pokuty a jednak v bodoch 252 až 259 tohto rozsudku k doplňujúcim tvrdeniam predloženým odvolateľkou na podporu zníženia pokuty predtým, ako pri výkone svojej neobmedzenej súdnej právomoci dospel v bode 260 uvedeného rozsudku k záveru, že bolo potrebné stanoviť výšku pokuty v rovnakej výške, ako je tá, ktorú stanovila Komisia v spornom rozhodnutí. Na rozdiel od toho, čo tvrdí odvolateľka, Všeobecný súd v bode 249 napadnutého rozsudku vymenoval faktory, ktoré zohľadnil na účely určenia koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ a uviedol, že na základe bodu 23 usmernení z roku 2006 a s prihliadnutím na stupnicu od 0 % do 30 %, ktorú tieto stanovujú, dotknuté porušenie, ktoré patrí medzi najzávažnejšie, odôvodňovalo uplatnenie sadzby 15 %.

88 Všeobecný súd tak uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu o tejto sadzbe a následne k stanoveniu pokuty vo výške špecifikovanej v bode 251 napadnutého rozsudku.

89 Za týchto podmienok treba tvrdenie odvolateľky založené na nedostatku odôvodnenia napadnutého rozsudku zamietnuť.

90 Z dôvodu, že žiadne z tvrdení uvedených na podporu prvej časti piateho odvolacieho dôvodu nemalo úspech, treba rozhodnúť, že táto časť je nedôvodná.

91 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že piaty odvolací dôvod treba zamietnuť ako sčasti neprípustný a sčasti nedôvodný.

O šiestom odvolacom dôvode založenom na neprimeranej dĺžke konania pred Všeobecným súdom

Argumentácia účastníkov konania

92 Svojím šiestym odvolacím dôvodom odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd porušil svoju povinnosť rozhodnúť o veciach, ktoré sú mu predložené, v primeranej lehote. Uvádza, že konanie pred Všeobecným súdom začalo 8. septembra 2010 a skončilo o 3 roky neskôr, konkrétne 16. septembra 2013, v deň, keď bol vydaný napadnutý rozsudok. Táto dĺžka je podľa odvolateľky, s prihliadnutím na relevantnú judikatúru a okolnosti daného sporu, osobitne dlhá a neprimeraná.

93 Komisia sa domnieva, že aj za predpokladu, že dĺžka konania nebola primeraná, nemožno tomuto odvolaciemu dôvodu vyhovieť.

Posúdenie Súdnym dvorom

94 V rozsahu, v akom odvolateľka svojím šiestym odvolacím dôvodom navrhuje po prvé zrušenie napadnutého rozsudku z dôvodu neprimeranej dĺžky trvania konania pred Všeobecným súdom, treba uviesť, že keď neexistujú indície, podľa ktorých taká dĺžka mala dosah na riešenie sporu, nedodržanie požiadavky rozhodnutia veci v primeranej lehote nemôže viesť k zrušeniu napadnutého rozsudku. Ak totiž nedodržanie požiadavky na rozhodnutie v primeranej lehote nemá vplyv na riešenie sporu, zrušenie napadnutého rozsudku nenapraví porušenie zásady účinnej súdnej ochrany Všeobecným súdom (rozsudky z 26. novembra 2013, Gascogne Sack Deutschland/Komisia, C-40/12 P, EU:C:2013:768, body 81 a 82; z 26. novembra 2013, Kendrion/Komisia, C-50/12 P, EU:C:2013:771, body 82 a 83, ako aj z 10. júla 2014, Telefónica a Telefónica de España/Komisia, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 64).

95 V prejednávanej veci odvolateľka nepredložila Súdnemu dvoru žiadnu indíciu, z ktorej by vyplývalo, že neprimeraná dĺžka konania pred Všeobecným súdom mohla mať nejaký vplyv na riešenie sporu, ktorý mu bol predložený.

96 Z toho vyplýva, že šiesty odvolací dôvod uvedený na podporu odvolania nemôže viesť k zrušeniu napadnutého rozsudku ako celku.

97 V rozsahu, v akom odvolateľka šiestym odvolacím dôvodom žiada v druhom rade a subsidiárne zníženie výšky pokuty, ktorá jej bola uložená, treba pripomenúť, že sankciou, udelenou súdu Únie, za porušenie povinnosti vyplývajúcej z článku 47 druhého odseku Charty základných práv Európskej únie rozhodnúť o veciach, ktoré sú mu predložené, v primeranej lehote, je žaloba o náhradu škody podaná na Všeobecný súd, pričom takáto žaloba o náhradu škody predstavuje účinný prostriedok nápravy. Z toho vyplýva, že návrh na náhradu škody spôsobenej nedodržaním primeranej lehoty na rozhodnutie Všeobecným súdom nemožno podať priamo na Súdny dvor v rámci odvolania, ale treba ho podať na samotný Všeobecný súd (rozsudky z 10. júla 2014, Telefónica a Telefónica de España/Komisia, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 66; z 9. októbra 2014, ICF/Komisia, C-467/13 P, neuverejnený, EU:C:2014:2274, bod 57, ako aj z 21. januára 2016, Galp Energía España a i./Komisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 55).

98 Všeobecnému súdu, ktorý je príslušný podľa článku 256 ods. 1 ZFEÚ a ktorému bola predložená takáto žaloba o náhradu škody, prináleží rozhodovať v inom rozhodovacom zložení, než v ktorom rozhodoval v spore, ktorý viedol ku konaniu, ktorého dĺžka je kritizovaná (pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. júla 2014, Telefónica a Telefónica de España/Komisia, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 67; z 9. októbra 2014, ICF/Komisia, C-467/13 P, neuverejnený, EU:C:2014:2274, bod 58, ako aj z 21. januára 2016, Galp Energía España a i./Komisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 56).

99 V tomto ohľade, pokiaľ je zjavné bez toho, aby účastníci konania museli predložiť v tejto súvislosti ďalšie dôkazy, že Všeobecný súd dostatočne závažne porušil svoju povinnosť rozhodnúť vo veci v primeranej lehote, Súdny dvor na toto porušenie môže poukázať (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. októbra 2014, ICF/Komisia, C-467/13 P, neuverejnený, EU:C:2014:2274, bod 59, ako aj z 21. januára 2016, Galp Energía España a i./Komisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 57).

100 V prejednávanom prípade však s prihliadnutím najmä na povahu a na stupeň zložitosti dotknutej veci, ako aj na počet žalôb podaných proti spornému rozhodnutiu, sa nejaví, že dĺžka konania približne tri roky pred Všeobecným súdom by bola zjavne neprimeraná.

101 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že šiesty odvolací dôvod sa musí zamietnuť.

102 Keďže ani jednému z odvolacích dôvodov, ktoré vzniesla odvolateľka, nebolo vyhovené, je namieste zamietnuť odvolanie v celom rozsahu.

O trovách

103 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania.

104 Podľa článku 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe jeho článku 184 ods. 1 účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla uložiť odvolateľke povinnosť nahradiť trovy konania a tá nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Odvolanie sa zamieta.**

2. **Aloys F. Dornbracht GmbH & Co. KG je povinná nahradiť trovy konania.**

Podpisy